

SECTION 5.

MANAGEMENT, PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

Утеченко Дар'я Миколаївна

доктор філософії, доцент, доцент кафедри менеджменту
Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

Биба Валентина Анатоліївна

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту
Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

ВПЛИВ НОВОГО ЕТАПУ ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ НА ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Сучасні умови суспільного розвитку змінюють місце та роль людини, перетворюючи відповідно її інтелектуальний потенціал на важливий фактор науково-технічного прогресу, посилення гуманізації економічних відносин, що вимагає розробки системи соціально-економічних інструментів, що у свою чергу забезпечить можливість відтворення і гнучку адаптацію людського капіталу у процесі сталого розвитку сільських територій. При виборі відповідних інструментів слід керуватися пріоритетами моделі економічного зростання, переходом від технократичного до антропократичного підходу, який підкреслює домінування людського капіталу як фактора структурної модернізації в умовах синергії на основі багатополарності людського капіталу.

При виборі інструментів відтворення та стимулювання залучення людського капіталу в новітніх умовах доцільно виділити дві складові відтворення та капіталізації людського потенціалу: формування та розвиток інноваційних компонентів людського потенціалу, а саме: креативне мислення і крос-функціональність, вміння вести пошук та обробку великих масивів інформації, широке світоглядне мислення у межах концепції сталого розвитку, вміння генерувати нові знання та використовувати їх у практичній діяльності, мати навички щодо гнучкої адаптації до інноваційних технологій та інтегруватися із ними; формування середовища капіталізації інноваційних якостей людського капіталу у процесі економічної діяльності [1].

В умовах реалізації політики нової індустріалізації, коли інноваційний розвиток є мультиплікативним ефектом здібностей людини перманентно нарощувати власний людський потенціал та творчі здібності до самореалізації, необхідно створювати продуктивні сили, в першу чергу за рахунок системи освіти, що сприятиме гнучкості державної політики, як вміння переорієнтувати ресурсні потоки із традиційних секторів економіки в пріоритетні галузі відповідно до змін довгохвильової динаміки світового господарства [2].

Визначаючи роль аграрної освіти та науки у створенні передумов та умов для формування конкурентоспроможного людського капіталу й розширеного його відтворення на рівні сільських територій, можна дійти висновку, що необхідно прискорити інтеграцію науки, освіти й агробізнесу з інститутами організації українського суспільства і впровадження результатів наукових досліджень у господарську та соціальну діяльність.

Провідна роль у цьому процесі відводиться розвитку інноваційної інфраструктури навчальних закладів та удосконалення системи підготовки професійних кадрів для всіх ланок корпоративного сектору аграрної економіки.

Розвиток наукового потенціалу та впровадження інноваційних технологій у сільськогосподарське виробництво стає критичним для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного аграрного сектору, що в іншому випадку може зумовити розриви між продуктивністю досліджуваного сектору із провідними країнами світу.

Безперечно, що перехід до економіки знань, тобто моделі постіндустріальної економіки, у якій знання і технології виступають одним із важливих ресурсів будуть зумовлювати скорочення зайнятих у сільськогосподарському виробництві.

Однак за таких умов виробництво товарів і послуг спирається на високорозвинені когнітивні та соціальні навички праці, то перехід до економіки знань і технологічний розвиток вимагають динамічного ринку праці, на якому зміна затребуваних компетенцій буде відбуватися швидшими темпами, та супроводжуватися радикальними змінами у характері професій.

Саме тому ЗВО аграрної освіти повинні оперативно модернізувати освітні професійні програми підготовки фахівців, з тим щоб відповідати вимогам ринку праці. Існує також потреба в закладах аграрної освіти розробити комплекс заходів з реалізації освітніх програм професій майбутнього. На сьогодні до переліку таких професій доцільно внести наступні: дизайнер віртуальної реальності; фахівець із експлуатації робототехніки у сільськогосподарському виробництві, сфері послуг тощо; віртуальний екскурсовод; проєктувальник «розумної сільської території» та екологічно чистої; ситіфермер; фахівець з відновлення екосистем; фахівець з рециклінгу.

В сучасних умовах необхідно формувати систему інтенсивної освіти людини на основі масової перепідготовки як за рахунок особистих ресурсів, так і за рахунок соціальних інвестицій бізнес-груп, підтримуючи безперервний процес «навчання впродовж життя».

Отже, розвиток сфери соціальної освіти призведе до підвищення доданої вартості, покращення якості життя сільського населення шляхом створення вищих потреб, адже в процесі нової індустріалізації основним інструментом підвищення продуктивності та якості життя є здатність знайти творчі та креативні шляхи для вирішення соціальних проблеми.

Список використаних джерел:

1. Better Skills, Better Jobs, Better Lives (2012). A Strategic Approach to Skills Policies. OECD. 21 May 2012. 120 p. Available at: https://www.oecd-ilibrary.org/education/better-skills-better-jobs-better-lives_9789264177338-en
2. Сіденко В.Р. Глобальні структурні трансформації та тренди економіки України. Економіка і прогнозування. 2018. № 2. С. 8–28